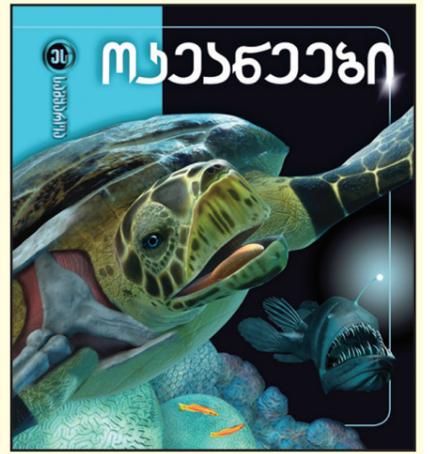

ახალი თაობა

11 სექტემბრიდან!
„ახალი თაობა“
+ ეს სამყარო
ოკეანეები
10 ლარი

ორშაბათი, 16 სექტემბერი, 2013

№219 (6220)

ფასი: 30 თეთრი

სვანეთი სახალსო მღელვარების

მკ.3 ზღვარზეა

რა მოხდება 17 სექტემბერს ხაიშში

ღღას საქართველოში ახალი
სასწავლო წელი იწყება — მკ. 7 —

ნანა
დავლარიანი:
„ივანიშვილის
განსხვავებები
მარგველაშვილს
ხელს
უშლის“
მკ. 2

სანდრო ბრეგვაძე:
„ვინც ვადაშვალ
არჩევნებს
ენინაღობდა, და
ნაციონალურად
არის შეკრული“
რესპუბლიკელები
თავისას ვერ გაიტანენ!
მკ. 5

ნიკოლოზ
მჭავანაძე:
„ნაციონალური
ქრიშინაღურ
ფაქტებს
მალავდნენ“
მკ. 4

მიხეილ
სააკაშვილი:
„ივანიშვილს
შემოვლითი
რკინიგზა
ჭორვილას
სასაღფესო
ბილიკი ხომ
არ ვპოვნი?“
მკ. 5

ოთარ ხუფენია:
„საქართველოს
ფინანსური
ქრიშინი არ
ელმდება“
ნაციონალურებმა და
მეოცნებებებმა
ბიზნესფეროები
გადაინაწილეს
მკ. 6

აფხაზეთთან
და
სამხრეთ
ოსეთთან
სახელმწიფო
საზღვარი
არ
არსებობს
მკ. 2

4 ქდმ საარსებო
მინიშუმის შესახებ
ქანონდროვებს
პარლამენტში
სექტემბრის
ბოლოს ნარაღბენს

2 ილია II:
„პრემიერი
ოპტიმისტურად
არის
განწყობილი“

4 ივანიშვილი
და ქალაქ
„შუახევესის“
მშენებლობას
ჩაუყრინან საუბრეებს

6 სარგო რაჭიანი:
„თურქეთის
მომალაქავესისათვის
საქართველოს მომალაქავესის
მინიშუმის გადაწყვეტილება
პრაქტიკულად 1-2 დღეში არ
მიუღია“

აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან სახელმწიფო საზღვარი არ არსებობს

ნათია სურცილავა

პრემიერ-მინისტრის ბიზნეს-ცენტრში გუშინ მთავრობის სხდომა გაიმართა. ბიძინა ივანიშვილმა მინისტრთა კაბინეტის წევრებთან 22 საკითხი განიხილა. ერთ-ერთი საკითხი რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის განკარგულებაა. აღნიშნულთან დაკავშირებით პრესასთან საქარ-

თველოს საგარეო უწყების პოზიცია მინისტრის პირველმა მოადგილემ დავით ზალკალიანმა დააფიქსირა.

მას შემდეგ, რაც ჩვენთვის ცნობილი გახდა, რომ რუსეთის მთავრობა შევიდა ინიციატივით პრეზიდენტთან, რომ გაფორმებულიყო ე.წ. საზღვარი რუსეთის ფედერაციასა და ცხინვალის რეგიონის შორის, ჩვენ მისიერად საპროტესტო ნოტიო მივმართეთ რუსეთის ფედერაციას. ჩვენ გავგზავნეთ საპროტესტო ნოტიო შეიცარიანის საელჩოს მეშვეობით, სადაც აღნიშნულია, რომ ნებისმიერი მსგავსი სახის ხელშეკრულების გაფორმება არის საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევა, მას არანაირი იურიდიული ძალა არა აქვს და იგი ბათილად იქნება ცნობილი საერთაშორისო ნორმების შესაბამისად, - აცხადებს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე დავით ზალკალიანი.

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა უკვე მისცა ოფიციალური მითითება რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, აწარმოოს მოლაპარაკებები სამხრეთ ოსეთთან და რუსეთის ფედერაციის სახელით ხელი მოაწეროს შეთანხმების მიღწევის შესახებ დოკუმენტს. აღნიშნული შეთანხმების გაფორმებას სამხრეთ ოსეთის დეფაქტო მთავრობა ითხოვდა. პუტინის შესაბამისი დოკუმენტი უკვე გამოქვეყნდა და ის 12 სექტემბერთა დათარიღებულია.

საქართველოს კანონმდებლობით სამხრეთ ოსეთი აღიარებულია ოკუპირებულ ტერიტორიად, რუსეთის ფედერაციამ 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ სამხრეთ ოსეთი დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ აღიარა.

ზურაბ აბაშიძე, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის სპეციალური წარმომადგენელი საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების საკითხებში, აცხადებს, რომ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო ჩააყენებს დასავლეთს საქმის კურსში და საერთაშორისო ორგანიზაციების კუთხით გადაიდგება შესაბამისი ნაბიჯები.

ეს ჩვენთვის აბსოლუტურად მიუღებელია, არანაირი სახელმწიფო საზღვარი არ არსებობს აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან, არის ადმინისტრაციული საზღვარი, რომლის გასწვრივაც რუსეთის მიერ სრულიად უკანონოდ იქმნება მავთულხლართების რაღაც ზოლი, შენდება კედელი, რომელიც ჰყოფს ადამიანებს, რომლებიც საუკუნეების მანძილზე ერთად ცხოვრობენ. ეს მხოლოდ მიუღებელი ფაქტია, - განაცხადა ზურაბ აბაშიძემ.

აბაშიძის თქმით, მორიგი შეხვედრა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გრიგორი კარასინთან მომავალი კვირის ბოლოს გაიმართება, თუმცა ამ შეხვედრაზე რუსეთის პრეზიდენტის გადაწყვეტილებაზე არ იქნება საუბარი.

ჩვენ განვიხილავთ იმ საკითხებს, რომლებზეც ვმსჯელობთ დიპლომატიის დანახვადან. პრინციპში, ამ საკითხების მოგვარება დასასრულს უახლოვდება, ერთ-ორი საკითხი დარჩა, რაც დაკავშირებულია სავიზო რეჟიმთან, სატრანსპორტო კავშირების რაღაც კონკრეტული მხარეების მოგვარებასთან, კერძოდ, ავიარეისებთან. ასევე, ჩვენ ვიხსენებთ სამოქალაქო თემებზე, ჯერჯერობით მხოლოდ იდეების დონეზე, თუ რა შეიძლება, რომ შემდგომ ეტაპზე ჩვენი დიპლომატიის თემა იყოს, - გვითხრა აბაშიძემ.

რეინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი პაატა ზაქარაიშვილი მიიჩნევს, რომ რუსეთსა და ოკუპირებულ ე.წ. სამხრეთ ოსეთს შორის სახელმწიფო საზღვრის დადგენის შესახებ დოკუმენტის მომზადება არანაირი სამართლებრივი მნიშვნელობა არ აქვს. ზაქარაიშვილის თქმით, არანაირი რუსეთ-სამხრეთ ოსეთის საზღვარი არ არსებობს. ეს საქართველოს საზღვარია. თუმცა, როგორც მინისტრმა აღნიშნა, ვიდრე რუსეთს საქართველოს შორის კონფლიქტი არსებობს, ეს საკითხი ყოველთვის პაერში იქნება გამოკიდებული.

რუსეთი ამ დოკუმენტის მომზადებით საერთაშორისო სამართალს არღვევს, რაზეც საგარეო საქმეთა სამინისტრო შესაბამის განცხადებას გააკეთებს. ჩემთვის კი მთავარია, იმ ხალხს მივხედოთ, ვინც დაზარალდა და საოკუპაციო ხაზის მიღმა აღმოჩნდა. ეს უფრო სერიოზული პრობლემაა, რადგან აღნიშნულ დადგენილებას მსოფლიოში არავინ არ აღიარებს. ის უბრალო ქაღალდია, - განაცხადა პაატა ზაქარაიშვილმა.

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი დავით ნარმანიანი ამბობს, რომ ქართული მხარე აპირებს გაარკვიოს, რუსეთ-საქართველოს გზის დაღვსვის მონაკვეთზე რა სამუშაოები მიმდინარეობს.

ჯერჯერობით ამ საკითხის შესახებ ინფორმაცია არ გვაქვს. რუსული მხარე არ დაგვკავშირებია, - დასძენს ნარმანიანი.

რუსეთ-საქართველოს გზის დაღვსვის მონაკვეთზე, რომელიც 1992 წლიდან ჩაკეტილი იყო, რუსეთის მხარე აღდგენით სამუშაოებს იწყებს. აღნიშნულ ინფორმაციას დაღვსვის ავტონომიური რესპუბლიკის ტრანსპორტის სამინისტროში ადასტურებენ.

ნანა ლევარიანი: „ივანიშვილის განსხვავებული მარკველაშვილს ხელს უშლის“

ნათია სურცილავა

„მედიანდომ“ ჰიესტეხში ყოფილა სახალხო დამცველმა ნანა ლევარიანმა „ახალი თაობის“ კითხვებს უპასუხა:

ჩვენ საპრეზიდენტო არჩევნების მოლოდინში ვართ. ეს არის პირველი არჩევნები ბოლო 20 წლის განმავლობაში, სადაც გამოკვეთილი ქარიზმატული ლიდერი არ გვყავს, რომელიც იმთავითვე გამარჯვებულად გამოცხადდება. წინასწარ იყო ცნობილი, გამსახურდიას, შევარდნაძის, სააკაშვილის არჩევნების დროს თუ ვინ იქნებოდა ქვეყნის მომავალი ლიდერი. მიუხედავად იმისა, რომ 2012 წლის 1 ოქტომბრიდან თითქმის ერთი წელი გადის, მაგრამ რეალურად ხელისუფლება არ შეცვლილა. საპარლამენტო არჩევნები არ ნიშნავს იმას, რომ სახელისუფლო ვერტიკალი შეიცვალა. ამას დაემატა მახინჯი ფორმის კოპაბიტაცია. ეს ამომრჩევლების გულსწყრომას იწვევს, ამიტომ თქვა „ქართული ოცნების“ კანდიდატმა, რომ კოპაბიტაციას 27 ოქტომბერს დაეასრულებო. ეს ცრუ დაპირებაა, რადგან კოპაბიტაციის დასრულება შეუძლებელია.

რატომ? პრეზიდენტის არჩევით ის კოპაბიტაცია, რაც მიმდინარეობს, არ დასრულდება, რადგან პარლამენტში რჩება 40 პროცენტი „ნაციონალური მოძრაობიდან“. ადგილობრივ თვითმმართველობებში უმრავლესობით „ნაციონალური მოძრაობაა“. ასევე ყოფილი ნაციონალური მმართველ კოალიციაში გადავიდნენ ყველაზე საგანგაშო ის, რომ თვალნათლივ ჩანს ძველსა და ახალ მთავრობას შორის გარჩევების მომენტები. კოალიციის ზოგიერთი წარმომადგენლის განცხადებები, რომ მეორე ადგილზე „ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენლის, ბაქრაძის გასვლა ურჩევნიათ, ვიდრე ბურჯანაძის ეს ამის სიგნალია. ამ შემთხვევაში ბაქრაძე ლეგიტიმურად აღიარებს მარგველაშვილის გამარჯვებას. ამიტომ ვამბობ, რომ პრეზიდენტი უკეთესია ჩვენი ქვეყნისთვის რომელიმე მესამე ძალის წარმომადგენელი იყოს, რომ დაბალანსება იყოს შესაძლებელი. ბალანსირება ყველაზე მნიშვნელოვანია. პრეზიდენტი მიუხედავად იმისა, რომ მას შეეცვლილი აქვს უფლებები, მაინც არის საგარეო პოლიტიკის განმსაზღვრელი. ამიტომ პრეზიდენტი მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფიგურა უნდა იყოს. თუ საპრეზიდენტო კანდიდატებს გადავავლებთ თვალს მარგველაშვილის მიმართ არაფერი საინააღმდეგო არ მაქვს. ყოველთვის სიმპათიით ვიყავი ამ პიროვნების მიმართ განწყობილი, მაგრამ მთავარი არის, ეს არჩევანი რას მოგვცის. როგორ გამოდგება ეს თუ ის კანდიდატი პრეზიდენტის რანგში. როგორ გაართმევს თავს იმ ამოცანას, რომელიც მის წინაშე იქნება და ქვეყნის წინაშე. ბაქრაძეზე არ ვისაუბრებ, რადგან მისი ამოცანაა, რომ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ მეორე ადგილი შეინარჩუნოს. ერთადერთი ოპოზიციური ძალის როლი უნდა იქონიოდეს. „ნაციონალური მოძრაობა“ არ არის ერთადერთი ოპოზიცია, მეტიც, ამ პარტიის მიმართ უამრავი პრეტენზია არსებობს. უამრავი კითხვა არსებობს მათთან სამართლებრივ, მორალურ თუ ზნეობრივ ხასიათის. მათი მმართველობის სტილი სრულიად მიუღებელი იყო, ამიტომ მეორე ადგილი სრულიად თავს მოხვეულია.

რაც შეეხება ვადამდე საპარლამენტო არჩევნებს, რამდენად შესაძლებელია? ნინო ბურჯანაძე ამბობს, რომ ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები უნდა ჩატარდეს, რაც მთლიანად ეხმარება საზოგადოების მოთხოვნებს. ფაქტია, რომ მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობას არ სურს 40 პროცენტი იყოს

პარლამენტში ნაციონალური მოძრაობა. თუ ვინმეს არ უნდა უნდოდეს ნინო ბურჯანაძე, პირველ რიგში ეს მე უნდა ვიყო, რადგან „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ პოლიტიკური კარიერა დავასრულე. მაგრამ მე ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე გამოვიდვიარ.

ნინო ბურჯანაძე უკვე იყო ორჯერ პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი, ქვეყნის მეორე პირი, პრეზიდენტის შესუსტებული პოზიციიდან რისი შეთავაზება შეუძლია ქვეყნისთვის?

2008 წლის აგვისტოს ავანტიურა მიხედვით სააკაშვილმა მას შემდეგ განახორციელა, რაც ბურჯანაძე ხელისუფლებიდან გავიდა. მანამდე მას ჰქონდა მსგავსი მცდელობები, მაგრამ როგორც ჩანს, ბურჯანაძე მთავრად იყო ერთგვარი შემაკავებელი ფაქტორი. ხელისუფლებაში ყოფნა უზარმაზარი ტვირთი და პასუხისმგებლობაა. ასევე მან გაათავისუფლა პოლიტპატიმრები.

ირაკლი ბათიაშვილი... სულხან მოლაშვილიც. უნდა აღვნიშნო, რომ ოპოზიციაში ყოფნის პერიოდში ნინო ბურჯანაძემ ბევრი ისწავლა სხვებისგან განსხვავებით. ნინო ბურჯანაძეს ასევე შეუძლია რუსეთსა და ევროპას თანაბრად ესაუბროს. ეს ჩემთვის სერიოზული ფაქტორია. ის, რომ ბურჯანაძემ პუტინს ხელი ჩამოართვა, არ არის მისი მინუსი, არიან პოლიტიკოსები, რომლებსაც ხელი პუტინმა კი არა ჟირინოვსკიმაც კი არ ჩამოართვა. მე არ მინდა ისეთი პრეზიდენტი, რომელსაც მხოლოდ დასავლეთთან შეუძლია საუბარი ან მხოლოდ რუსეთთან.

როგორ შევასებთ პრემიერის განცხადებას პოლიტიკიდან ნასვლასთან დაკავშირებით? ამ შემთხვევაში რა სურათი შეიძლება მივიღოთ?

პრემიერ-მინისტრის განცხადება ხელს უშლის გიორგი მარგველაშვილის წინასაარჩევნო კამპანიას, რადგან ბიძინა ივანიშვილი უჭერს ხალხს მხარს და სწორედ მისი პოლიტიკაში დარჩენის შემთხვევაში მისცემენ, როგორც მის კანდიდატს ხმას მარგველაშვილს, მაგრამ თუ მიღის მანინ? ბიძინა ივანიშვილის გარეშე გიორგი მარგველაშვილი პრეზიდენტი მოახერხებს იმ ამოცანების გადაჭრას, რომელიც ქვეყნის წინაშე იქნება? ჩემი აზრით, ბიძინა ივანიშვილის მხრიდან ეს არ იყო სწორი გადაწყვეტილება.

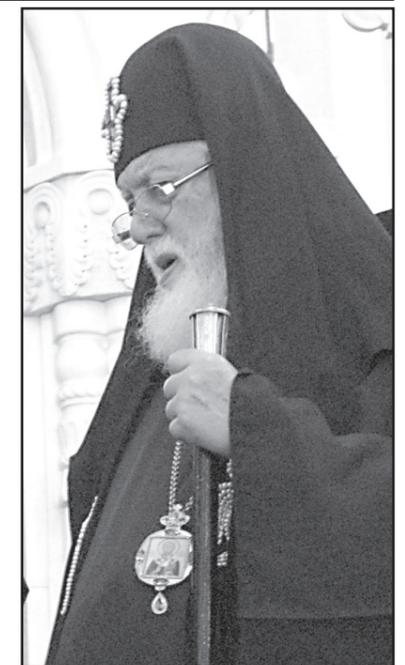
ილია II: „პრემიერი ოპტიმისტურად არის განწყობილი“

„პრემიერ-მინისტრს აქვს გეგმები, თუ როგორ შექმნას სამუშაო ადგილები და რა უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რომ სოფლის მეურნეობა აღორძინდეს“ ამის შესახებ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია II-მ გუშინ საკვირაო ქადაგებისას ბრძანა.

მისივე თქმით, პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილთან შეხვედრისას ქვეყნისთვის აქტუალურ საკითხებზე ისაუბრეს.

„3 დღის წინ ბატონ ბიძინასთან შეხვედრა მქონდა. ჩვენ გვკონდა საუბარი აქტუალურ საკითხებზე. ის ოპტიმისტურად უყურებს ჩვენი ქვეყნის მომავალს და ისეთი არგუმენტები მოჰყავს, რითაც ყველა აჯერებს, რომ ყველაფერი კარგად იქნება. ღმერთმა იწივოს, რომ ყველაფერი კარგად იყოს. მეც ვფიქრობ, რომ ყველაფერი კარგად იქნება. არ შეიძლება, ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა დაეცეს და მას მტერმა სძლიოს. უფალმა აკურ-

თოს ერი თავისი მშვიდობით. ღვთის ერი უნდა ვიყოთ, ესაა მთავარი. ამ შემთხვევაში ჩვენ მუდამ გამარჯვებულები ვიქნებით. პრემიერ-მინისტრი დიდი ყურადღებას აქცევს, თუ რა იქნება მომავალში, როგორ შეიძლება, რომ სამუშაო ადგილები გაჩნდეს და რა უნდა გაკეთდეს, რომ სოფლის მეურნეობა აღორძინდეს. მას ამასთან დაკავშირებით რეალური გეგმები აქვს. მინდა, გითხრათ, რომ სოფლის მეურნეობაზე ძალიან ბევრს ვფიქრობ. თუ ეს დარგი გაძლიერდა, ჩვენზე ბედნიერი ერი დედამინაზე არ იქნება. ჩვენ უნდა დავუბრუნდეთ შორმას და არ უნდა ვუყუროთ სხვა ეროვნების ადამიანებს, როგორ ამუშავებენ მინას, რადგან ისინი თავისთვის მუშაობენ და არა ჩვენთვის, ამიტომ უნდა მივუბრუნდეთ შორმას და არ უნდა მოვადინოთ მინები. იმედი მაქვს, ჩვენი ხელისუფლება რიონებში ხალხს დაასაქმებს, რომ მინები დაამუშაონ. ყოველად დაუშვებელია მინების მოცდენა“, - ბრძანა პატრიარქმა.

პირველი

ახალი თაობა

გაზეთი გამოდის 1993 წლის 23 ივლისიდან

დამფუძნებლები: ნინო ბაჭურაძე, ზურაბ ბერიძე, სოხო გოგინაშვილი
 მთავარი რედაქტორი - სოხო გოგინაშვილი
 რედაქტორი - ლალი ასლანიშვილი
 რედაქტორის მოადგილე - შორენა მარსაგივილი

კონსულტანტები
 ოთარ ნინიაშვილი, დავით ყიფიანი
 საენინგო სამსახური - ჯორჯ ბალაგაძე

სარეკლამო სამსახური - 2-94-02-55
 გაფრელების სამსახური - მერაბ ლევინაშვილი
 დირექტორი - ზურაბ ბერიძე

მისამართი: ქ. თბილისი, ჩუბინაშვილის ქ. №50, მე-3 სართული.
 ტელეფონი/ფაქსი 2-94-06-91
 ვებ-გვერდი www.atb.ge E-mail: axtaoba@mail.ru
 რედაქციაში შემოსული მასალები არ რეგენირდება და ავტორებს არ უბრუნდება. რედაქციის თანხმობის გარეშე გაზეთში დაბეჭდილი მასალების, სურათების და სარეკლამო განცხადებების სრული ან ნაწილობრივი გამოყენება აკრძალულია. სტატიები გამოქვეყნებული მასალების სიწესტეუე პასუხს აგებს ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია.

სანდრო ბრეგაძე: „პინს ვადავლელ არჩევნებს ენიანაღვლება, ნაციონალურ პარტიას უკრული“

ნონა ცაბაძე

ინტერვიუ მოქალაქე „არჩევნების“ ლიდარ სანდრო ბრეგაძესთან

– ბატონო სანდრო, ამბობთ, რომ საქართველო-რუსეთის ურთიერთობებში მკვეთრ ცვლილებები მოხდება. რას გულისხმობთ?

– ვგულისხმობ იმას, რომ საქართველოს ურთიერთობები რუსეთის ფედერაციასთან, ბევრად უფრო ინტენსიური და ბევრად უფრო დაახლოებული გახდება, ვიდრე ეს აქამდე იყო. ეს გარდაუვალი მოვლენაა და მერწმუნეთ, ასე იქნება. ახლა ეს კარგი მოვლენა იქნება თუ ცუდი, ეს კიდევ მეორე საკითხია და ამაზე ცალკე შეიძლება მსჯელობა. თუმცა აქვე ერთი რამ უნდა აღინიშნოს, მე ფრიალ დაფიქრებული ვარ პოსტივიანად. პერიოდულად იმიტომ, რომ ჩემდა სამხ უხაროდ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკურ გუნდში არ არიან ისეთი პოლიტიკური ფიგურები, რომლებსაც შეიძლება ივანიშვილის საპირსონო პოლიტიკურ ფიგურად ქცევა და ერთგვარად ქვეყანაში სტაბილური პოლიტიკური სიტუაციის დაჭერა. მიუხედავად ჩემი ღრმა პატივისცემისა, იგივე ბატონი მარგველაშვილის მიმართ, მე ვფიქრობ, რომ მარგველაშვილი, ბიძინა ივანიშვილთან ტანდემში, მისაღები პრეზიდენტი იქნებოდა, მაგრამ მარგველაშვილი ბიძინა ივანიშვილის გარეშე, ჩემი ღრმა რწმენით, საკმაოდ სუსტი მმართველი იქნება, რაც, რა თქმა უნდა, ხშირ შემთხვევაში მანიშნებელი იქნება სერიოზული პოლიტიკური რყევებისა. მით უმეტეს, მე დარწმუნებით შემიძლია გითხრათ ისიც, რომ საქართველოს მომავალი პრეზიდენტი-მინისტრი, ეს არ იქნება პოლიტიკური ფიგურა, ეს იქნება უფრო ეკონომიკური გუნდიდან წამოსული ფიგურა, უფრო ეკონომისტი, რომელიც წმინდა სამეურნეო საქმიანობით იქნება დაკავებული და ეს არ იქნება პოლიტიკური ფიგურა, რომელიც რეალურად ქვეყნის პირველი პირი იქნება. აი, ამ ბურჟუასა და გაურკვევლობის ფონზე, რა თქმა უნდა, მეტად ძნელია ქვეყნისთვის სასიკეთო პროგნოზების გაკეთება, მით უმეტეს, რომ ჩვენი მეგობრები უცხოეთში საქართველოს მომავალ პოლიტიკურ კლიმატს საკმაოდ მძაფრ ფერებში ხატავენ. მე არა ვარ იმის მომხრე, რომ მძაფრ ფერებში დავინახო ყველაფერი, მაგრამ ერთი რამ ცხადზე ცხადია, რომ ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლის შემდგომ, საქართველოში საკმაოდ ბევრი რამ შეიცვლება და გარკვეული დროის განმავლობაში იქნება მეტად არამყარ და არასტაბილური პოლიტიკური გარემო.

– თქვენ ფიქრობთ, რომ კოალიცია დაიშლება?

– მოდით, ასე ვთქვათ, რომ კოალიცია დაშლილია და კოალიცია არც არასოდეს არსებობდა. კოალიცია, ეს გახლავთ პარტიათა ნაკრები, რომლებიც ფაქტობრივად ჩამოეკიდნენ ივანიშვილის პოლიტიკურ კავშირს, ივანიშვილისადმი მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს და ივანიშვილმა, როგორც ლოკომოტივმა, ეს ცარიელი ვაგონები, შეიყვანა საქართველოს პარლამენტში და საქართველოს მთავრობაში. აი, ეს არის რეალობა. კოალიცია, როგორც ასეთი, იდეოლოგიურად ერთიანი რომ არ იყო, ეს ყველაფერი იცოდა, მაგრამ რეალურად არც კოალიცია ყოფილა. ეს არის ერთი პიროვნების გარშემო შემოკრებილი გარკვეული პოლიტიკური ძალების კრებული და სხვა არაფერი. რა თქმა უნდა, ორი აზრი არ არის იმაში, რომ კოალიცია ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლის შემდგომ უახლოეს ხანებში, შეიძლება ეს დღეებშიც მოხდეს, დაიშლება და კოალიციის

ლიციის სუბიექტები თავიანთი გზას მოძებნიან. სხვათა შორის ეს იქნება ნაციონალურ მიმართული გზა. ის ძალები, რომლებიც ნაციონალურ მიმართული კოალიციაშია შეყვანილი და დაიდასტურებდნენ, ეს ძალები უახლოეს ხანში ნაციონალურ გვერდით აღმოჩნდებიან. მას შემდეგ, რაც ივანიშვილი პოლიტიკიდან წავა.

– ბატონო სანდრო, თქვენ ფიქრობთ, რომ პარლამენტში ახალ უმრავლესობას უნდა ველოდეთ?

– რა თქმა უნდა, რესპუბლიკელები მოინდომებენ, რომ დავით უსუფაშვილს შეუნარჩუნონ პარლამენტში მმართველობა. ამისათვის მათ დასჭირდებათ ხმები და ეს ხმები მათ ეგულებათ ნაციონალურ მოძრაობაში. ამ ორი დღის წინ შედეგად კულარული შეხვედრა, საპრეზიდენტო კანდიდატ ბაქრაძესა და დავით უსუფაშვილს შორის. ეს გასაიდუმლოებული შეხვედრა იყო, ამას არ ახმაურებენ და ამ შეხვედრაზე საუბარი იყო იმაზე, რომ არავითარ შემთხვევაში ბურჯანაძე არ უნდა გაეყვანა მეორე ადგილზე და არ უნდა დაინიშნოს მეორე ტური. ხოლო ნაციონალურ უნდა მიეცეთ იმის საშუალება, რომ მათ გააგრძელონ პოლიტიკური მოღვაწეობა. სხვათა შორის, ეს შეხვედრები ნაციონალურებსა და რესპუბლიკელებს შორის საკმაოდ ინტენსიურია. რა თქმა უნდა, რესპუბლიკელები შეეცდებიან, რომ ნაციონალურებს ხარჯზე შეინარჩუნონ თავიანთი საპარლამენტო ძალაუფლება. მაგრამ მე ეს უფრო მკვდარ შობილი იდეა მგონია, რადგან საქართველოში ნაციონალური და ნაციონალურთან მიტმასნილი პარტიების დრო უკვე დამთავრებულია. მით უმეტეს, მიხეილ სააკაშვილის პოლიტიკიდან გასტუმრების შემდგომ ეს პროცესი კიდევ უფრო ინტენსიური გახდება. ამის ჩინაობა უკვე არსებობს, მაგრამ მე მათ ამ მდგომარეობა დიდი პერსპექტივით ვერ ვუყურებ. იმასაც მოგახსენებთ, რომ საქართველოში ვადავლელის საპარლამენტო არჩევნები გარდაუვალი იქნება და მე დარწმუნებით შემიძლია გითხრათ, რომ ეს საპარლამენტო არჩევნები შეიძლება ადგილობრივი არჩევნების პარალელურად გაიმართლოს, ან ადგილობრივ არჩევნებამდე კი. იმიტომ, რომ დღევანდელი პარლამენტი, ჩემდა სამხ უხაროდ, არ ასახავს იმ პოლიტიკურ ბალანსს, რომელი პოლიტიკური ბალანსიც დღეს ქვეყანაშია. რა თქმა უნდა, რესპუბლიკელებს, რომლებიც დამოუკიდებლად არჩევნებში მონაწილეობის პირობებში 5%-იან ბარიერსაც ვერ გადალახავენ. ასევე დავით საგანელიძე, რომელიც სასაცილო და საფრთხივებელი პოლიტიკოსად იქცა. თუნდაც გია ხუბაშვილი,

რესპუბლიკელები თავისას ვერ გაიტანენ!

რომელმაც ყველაფერი იღონა იმისათვის, რომ ნაციონალურ მიმართული კოალიციის შედეგად თავისი პოლიტიკური და ეკონომიკური პოტენციალი გაეხანგრძლივებინა, რა თქმა უნდა, მათ აწყობთ, რომ ნაციონალური მოძრაობა გადარჩენილი იყოს, ვადავლელი საპარლამენტო არჩევნები არ ჩატარდეს და ის სტატუს-კვო, რომელიც მათ დღეს აქვთ, შეუნარჩუნდეთ.

– ამას რამდენად მოახერხებენ?

– ვერ მოახერხებენ. მათ ერთი რამე ავიწყდებათ, მათ არ იცინა, რომ პირველ ოქტომბერს არც ერთი მათგანისთვის საქართველოს მოსახლეობას ხმა არ მიუცია. აქედან გამომდინარე, საქართველოს მოსახლეობა თავის სიტყვას აუცილებლად იტყვის. ამიტომ ახლა ეს უსუსური მცდელობები იმისა, რომ თავიანთი თანამდებობები, პრივილეგიები, ბიზნესები შეინარჩუნონ და ამისთვის ნაციონალურ მოძრაობასთან ქორწინების პოლიტიკა აწარმოონ, ეს მკვდარ შობილი იდეა და ეს ვერ განხორციელდება! თუმცა მე პირდაპირ შემიძლია გითხრათ, რომ ნაციონალური მოძრაობის ვადავლელში უდიდესი წვლილი შეიტანა გია ხუბაშვილმა. ხუბაშვილმა, რომელმაც აბსოლუტურად ყველა ნაციონალურ შეუნარჩუნა მათ მიერ მოპოვებული უკანონო პოტენციალი. სწორედ ხუბაშვილის ხელდასმით მოხდა ის, რომ დღესაც ისეთივე მილიონერები და მილიარდერები არიან, როგორებიც გუშინ იყვნენ. ხოლო რესპუბლიკელების ხელდასმით მათ შეუნარჩუნდათ ის პოლიტიკური პოზიციები, რომელიც პოლიტიკური პოზიციებიც მათ პარლამენტში ჰქონდათ. ეს პროცესები ასე ნამდვილად ვეღარ გაგრძელდება. ამ ხალხს სასიკეთო ჩვენი ქვეყნისთვის არაფერი გაუკეთებია და ხუბაშვილის ქვეყანა ნამდვილად ვერ იქნება საქართველო. მისიარო მათთვის და ბნელი წარსულიდან წამოსული პირები აუცილებლად უნდა წავიდნენ ქართული პოლიტიკიდან. ხუბაშვილი და რესპუბლიკელები ორივე ერთად არიან ნაციონალურ პროდუქტი.

– მერე და თქვენ ფიქრობთ, რომ ეს ხალხი ვადავლელ არჩევნებს დაუშვებს?

– ვინც ვადავლელი არჩევნების მოწინააღმდეგეა, მოდით, პირდაპირ ვთქვათ, რომ ის არის ნაციონალური მოძრაობისთან შეკრული პოლიტიკოსი, ან პოლიტიკური ძალა და თამაშობს ნაციონალური მოძრაობის თამაშს. ისინი მოვალატეები არიან იმ იდეისა, რომელიც იდეოლოგიურად ქართული ოცნება მოვიდა ხელისუფლებაში. ესეინი არიან მოვალატეები, იმიტომ, რომ ეს ხალხი ნაციონალური მოძრაობის შენარჩუნებაზე ზრუნავენ. პირველ ოქტომბერს საქართველოს მოსახლეობის ნება ნაციონალურ პოლიტიკურ ასპარეზოდან გაქრობა იყო და არა მათი გადარჩენა. საქართველოს მოსახლეობის ნების ლაღატი კი არავის არ ეპატიება. ეს ადამიანები ელემენტარულად დაფიქრდნენ, გაიხედ-გამოიხედნენ და ძალიან ცუდ მდგომარეობაში წაიგდებნენ თავს, თორემ ისეთ დღეში აღმოჩნდებიან, რა დღეშიც ნაციონალურები. ეს ხალხი ერთად წავა პოლიტიკურ მოუსაველეთში. ყველაფერი იღონეს გია ხუბაშვილმა და რესპუბლიკელებმა ერთად, რომ ბიძინა ივანიშვილს თავის დანაპირები ვერ შეესრულებინა. სწორედ მათი დამსახურებაა, რომ ივანიშვილმა ნაციონალური პოლიტიკურ მოუსაველეთში ვერ გაისტუმრა. დიას, ბატონ ბიძინას ჰქონდა ამის სურვილი, მაგრამ ამ ძალზედა ყველაფერი იღონეს, მხოლოდ და მხოლოდ პირადი გამორჩენის მიზნით, რომ ნაციონალური მოძრაობა გადარჩენილიყო. ეს ნაღმი ქვეყანას დაუტოვეს. ნაციონალური მოძრაობა – ეს არის ქვეყნისადმი მტრულად განწყობილი ძალა და ის, ასეთი ძალა დაგვიტოვეს პოლიტიკურ სპექტრში. ამიტომ დღეს უკვე ამოცანა სხვა არის. დღეს უნდა განიხილოს პოლიტიკური ასპარეზიდან ნაციონალური მოძრაობა და მასთან ასოცირებული ის პარტიები, რომლებიც ხელი-სუფლებში არიან თავმოყრილი.

– ბევრი იმაზეც საუბრობს, რომ ივანიშვილი მიდის იმიტომ, რომ ხალხს დანაპირები აუხრული და ქვეყანაში სამართლიანობა აღადგინოს. თქვენი აზრით, რამდენად მოახერხებს ამას მესამე სექტორიდან?

– მე არ ვარ აღფრთოვანებული ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლით, მაგრამ მე მესმის ერთი რამ, ივანიშვილმა ფაქტობრივად გააკეთა ისეთი რამ, რომელსაც ჩვენდა სამხ უხაროდ, ვერაფერ ვერ გააკეთებდა და ეს იყო სააკაშვილის რეჟიმის მოცილება. ივანიშვილმა ეს თავისი უდიდესი მისია შეასრულა. დანარჩენი ახლა ეს ადამიანი მოინდომებს პოლიტიკაში დარჩენას თუ არ მოინდომებს, მისი ვადავლელისაა. რაც შეეხება იმ დამირებებს, რომელსაც ქართული ოცნება გასცემდა არჩევნებამდე, ამ დანაპირებს ბიძინა ივანიშვილი პრემიერ-მინისტრის საკარდოდან შეასრულეს თუ საზოგადოებრივი მოძრაობის ხელმძღვანელის თანხმობის გარეშე, ჩემთვის არანაირი მნიშვნელობა არა აქვს. მთავარია, რომ ეს დაპირებები შესრულდეს. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ბი-

ძინა ივანიშვილი იმ მაგლაჯუნების გარეშე, რომლებიც მას გარშემო ახვევია, ბევრად უფრო უკეთესად შეძლებს დანაპირების შესრულებას, ვიდრე ამ მაგლაჯუნებთან ერთად, რომლებიც მას ბევრ კარგ საქმეზე ხელს უშლიან. დიას, მის გუნდში ძალიან ბევრი ადამიანია ისეთი, რომელიც მთელი ამ ხნის განმავლობაში, ზოგი შეგნებულად, ზოგიც შეუგნებლად ხელს უშლიდა იმ მიზნების და ამოცანების განხორციელებაში, რომელიც მას დასახული ჰქონდა. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლის ერთ-ერთი ფაქტორი ის გახდა, რომ მან დანახა ის ბინძური პოლიტიკური სპექტრი, რომელიც ბინძური სპექტრიც ჩვენდა სამხ უხაროდ, საქართველოშია და რომლებმაც მის გარშემო მოიყარა თავი და ეს ბინძური სპექტრი დღეს გადასულია პირადი კეთილდღეობის მოწყობაზე და ამის პირდაპირი მაგალითები არსებობს.

– საუბარია იმის თაობაზე, რომ ის აუცილებლად განშენდს გუნდს და ისევე წავა და ფიქრობთ, რომ ვიღაცებს მართლაც მოიშორებს?

– შეიძლება განმინდოს კიდევ, ეს მცირე დროის ამბავია. მოდით, არ შეიძლება 21-ე საუკუნეში გია ხუბაშვილისაირმა მაფიოზურმა, ოლიგარქულმა ადამიანებმა იარსებონ და მართონ ქვეყანა. მისიარო ადამიანები 90-იან წლებს ჩაბარდა. თურმე ხუბაშვილის იდეალი პოლიტიკაში, ბორის ბერეჟოვსკი ყოფილა და ის ბერეჟოვსკის ბაძაცა. მას სურს, რომ საქართველოში იყოს ბორის ბერეჟოვსკი. მისი სურვილია, იყოს განზე და იქიდან მართავდეს პოლიტიკურ და რაც მოახარია, ეკონომიურ სიტუაციას. მას სურს, რომ სადაც დიდი ფულია, ყველაფერ მისი ხელი ერიოს. ხუბაშვილის ეს ოცნებები 90-იან წლებს ჩაბარდა, ასე რომ, ხუბაშვილში საქართველოში დამარცხებულია. მე არ გამოვიჩნევა, რომ წასვლამდე ის დაბინძურებულ პოლიტიკურ ველს განშენდს და ეს ძალიან კარგი იქნება. მე რამდენიმე ვიცი, იგივე საგანელიძესთან დაკავშირებით, იგივე არმაზ ახვლედიანთან დაკავშირებით რაღაც გადანაცვლებები უკვე მიღებულია.

– ბატონო სანდრო, რაც შეეხება თუა ნულუკიანს, მის შესახებ დიდი ჭორო აგორდა, საუბარია, რომ მან უკვე დაწერა განცხადება და არჩევნების შემდეგ გადადგება, ეს რამდენად შეეფერება სიმართლეს?

– თუა ნულუკიანი მინისტრთა კაბინეტში ჩემის ღრმა რწმენით ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული მინისტრია. საკმაოდ დიდი სიმამრობით ვუყურებ ამ ახალგაზრდა გოგონას, რომელმაც ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ სიტუაცია დაეღვანებინა. თუმცა ნუ დაგვაინყვებთ, რომ ნულუკიანი არის ალასანის გუნდის წევრი და მე ალასანის გუნდის პერსპექტივას ივანიშვილის წასვლის შემდგომ, ქართული ოცნების კოალიციაში, ვერაინარად ვერ ვხედავ. ამიტომ ეს პროცესები ნულ-ნულად დაინყვება და პოლიტიკური სპექტრის გადაჯგუფება მოხდება. აქედან გამომდინარე არაფერი არ უნდა გავიკვირდეს. არც ნულუკიანის და არც ნებისმიერის თანადღეობიდან წასვლა. რადგან ძალიან ძნელი იქნება იმ პირობებში გაძლება, როდესაც ბიძინა ივანიშვილი მთავრობის თავმჯდომარე არ იქნება. ამიტომ ეს გადაწვეტილი ფაქტორი იქნება იმისა, რომ მთავრობა ივანიშვილის წასვლის შემდეგ ძალიან ბევრმა ადამიანმა დატოვოს.

– ლიურ გუნდს გიტოვებთ და გამოდის, რომ ასე ვერ არის?

– ბიძინა ივანიშვილის ღრმა პატივისცემის მიუხედავად, მე ამას ვერ დავეთანხმები. ბიძინა ივანიშვილის გარეშე, მისი გუნდი ფაქტობრივად არც არაფერს არ წარმოადგენს. მის გუნდში მინისტრთა კაბინეტში არის სულ სამი-ოთხი ადამიანი, რომლებსაც შეიძლება სახელმწიფოს მართვის სადავეები ჩააბარო. მეორე ქართული ოცნების საპარლამენტო უმრავლესობა, აქედან 20% თუა ლირის იმისა, რომ პოლიტიკაში დარჩეს. 80% ეს არიან ადამიანები, რომლებიც საიდან მოხდნენ პარლამენტში თვითონაც არ იცინა. როდესაც ივანიშვილი პოლიტიკიდან წავა, ამ პოლიტიკური პარტიის პერსპექტივას მე ვეღარ ვხედავ. ქართული ოცნება მინუს ივანიშვილი უდრის ნულს. მოდით, ასეთი ფორმულა გავაკეთოთ, ივანიშვილია მთლიანად ქართული ოცნება. ეს ვისაც უნდა, ეწყინოს და ვისაც უნდა, ესიამოვნოს, მაგრამ ფაქტია, რომ ეს ასეა.

– ბოლოს მის შემკვიდრებზე გკითხავთ, ძალიან ბევრი გვარი სახელდება, მაგრამ ყველაზე ხშირად კვირიკაშვილის და ბახტაძის გვარები გაიხსენს...

– მოდით, პირდაპირ გეტყვი, ივანიშვილის შემკვიდრე ეს იქნება არაპოლიტიკოსი და არაპოლიტიკური გუნდიდან. ეს იქნება უფრო ეკონომიკური გუნდიდან და მოდით, პირდაპირ გეტყვი, რომ ივანიშვილის შემდგომ პრემიერ-მინისტრი ეს იქნება სამი, მაქსიმუმ ოთხი თვინი პრემიერ-მინისტრი, რომელიც გარდამავალი მთავრობის მეთაური იქნება..

მიხეილ სააკაშვილი: „ივანიშვილს შემოვლითი რკინიგზა მოკვირვას სასაფლაო ბილიჩი ხომ არ უკონია?“

ამის შესახებ პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა გუშინ ავტოლაში სტუმრობისას განაცხადა, სადაც მან შემოვლითი რკინიგზის პროექტის დაკონსერვება უარყოფითად შეაფასა.

„მე არასდროს ვყოფილვარ ასე გაბრაზებული. ეს მართლაც ყველა საზღვარს ცდებდა. 80% ამ მშენებლობის პრაქტიკულად, დასრულებულია, ასობით მილიონი დახარჯულია. მინდა, თბილისელებმა გაიგონ, თუ რა არის ამ მშენებლობის არსი. რას ართმევენ

თბილისსა და თითოეულ თბილისელს. ეს როგორც კი დაბნელდება, თბილისში ერთხელ და სამუდამოდ დასრულდება საცხოვრებელი. მე მსოფლიოში არცერთი ავადმყოფი რევიმი არ მინახავს, რომელიც ამას გააჩერებდა – არც კომუნისტური, არც ფაშისტური, არც განვითარებული, არც განვითარებელი. მართლა უნიკალურეტი ვართ ქართველები. მინდა, მივმართო პრემიერ-მინისტრს, რომ აზრზე მოვიდეს, რადგან ეს მისი პირადი გადაწყვეტილებაა. ამის გაჩერება რა არის,

მართლაც ჭორვილას სცალაფეხო ბილიჩი ხომ არ უკონია?! ეს არის თბილისის მომავალი და ერთადერთი გადარჩენა, საქართველოს ყველაზე დიდი ეკონომიკური პროექტი. რამდენიც არ უნდა აყალბო ეკონომიკური განვითარების ციფრები, ისევე როგორც აყალბებენ დანაშაულის ციფრები, ადრე ჭორვებს არგებდნენ რეალობას, ახლა ციფრებს. აი, რატომ არის გაჩერებული განვითარება“, – განაცხადა სააკაშვილმა.

პორველი

ოთარ ხუფანი: „საქართველოს ფინანსური კრიზისი არ ელოდება“

ნაციონალებმა და მეოცნებებმა ბიზნესფეროები გადაინაწილეს

შორენა კოჭიაშვილი

არის თუ არა ქვეყანაში ეკონომიკური ვარდნა სამომხდელად და რამდენად აუცილებელია, კოაბიტაციასთან ერთად, ძველი კადრების — ნაციონალების პოლიტიკური ინტერესების გამტარებელი საჯარო მოხელეების წმენდით დასრულდეს? — ამ საკითხების ირგვლივ გთავაზობთ ინტერვიუს „სოციალური წინასწორების ცენტრის“ პრეზიდენტ ოთარ ხუფანიასთან.

იყო თუ არა იმ დროის მოკლე პერიოდში? — მე ვთვლი, რომ არ იყო შესაძლებელი. რაც შეეხება იმას, მოსალოდნელი იყო თუ არა ასეთი წინააღმდეგობის შექმნა ნაციონალებისგან, ფაქტია, მოსალოდნელი იყო. ამაზე არაერთი დასკვნა იყო. ექსპერტები ამაზე საუბრობდნენ, მაგალითად, მონოპოლიზებულ ბიზნეს-გარემოზე და ა.შ. იმდენად შეკრული სისტემა აღმოჩნდა, რომ რეალურად მისი დანგრევა დღესაც უჭირთ. მეტსაც გეტყვი: მაგალითად, დღემდე დეორი უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუცია, რომელიც პროგრამაშიც არის საარჩევნოშიც და სამთავრობოშიც, მაგალითად, ანტიმონოპოლიური სამსახურის და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ, სამწუხაროდ, ვერ გავიხსენებ.

— ალბათ, იმიტომ, რომ როგორც ექსპერტების ნაწილი მიანიშნებს, საპარლამენტო უმრავლესობის ნაწილი არც კი აწყობს ანტიმონოპოლიური სამსახურის შექმნას. ასეა?

— მოდით, ასე თქვათ, მეც ამ საზოგადოების წევრი ვარ და მეც მსმენია, რომ მავანს და მავანს შეიძლება ეს არ აწყობდეს. მაგრამ ჩემთვის ამ შემთხვევაში მთავარია, რა აწყობს ახალ ქართულ სახელმწიფოს. სახელმწიფოს კი აწყობს ამ ორივე ინსტიტუციის, სრულყოფილი ინსტიტუციის ჩამოყალიბება.

— აბა, რატომ ვერ მოხერხდა აქამდე ანტიმონოპოლიური სამსახურის შექმნა? ვიცი, რომ ჯერ კიდევ თვეების წინ იკრიბებოდნენ გარკვეული ეკონომისტები, რომლებიც ანტიმონოპოლიური კანონმდებლობის დახვეწაზე მუშაობდნენ.

— საერთოდ, 1 ოქტომბრამდე მე, პირადად, ვარ რამდენიმე შეხვედრის მონაწილე, აქტიურად, სხვათა შორის, როცა იხილებოდა როგორც ერთი, ისე მეორე ინსტიტუციის პროექტები. მე ამ ადამიანებს სახეზე ვცნობ და, მინდა გითხრა, რომ მათ მერჩა ჩატარებულ სამუშაოში ბევრი არც არაფერია დასამატებელი. მეტსაც ვიტყვი, ანტიმონოპოლიური სამსახური იქნება თუ ფასიანი ქაღალდების რეგულაცია, ეს, პრაქტიკულად, უნიფიცირებული სისტემებია, ყველა ქვეყანაში. ამიტომ, აქ რაღაც ქართულ გამოგონებლობაზე კი არ არის ლაპარაკი. აქ საუბარია ნებაზე და გადანაცვლებაზე ამ პრობლემისა. მიმართა, რომ ეს პროცესი დაგვიანებულია. შევეცადე, შეთქვა ღიად ისიც, რომ ამაში ვხედავ იმ კოაბიტაციის გავლენას.

— კოაბიტაცია, ქართული გაგებით, ძველსა და ახალ ხელისუფლებას შორის გარეგნობა თუ თანაცხოვრება, რაზეც პოლიტიკოსები ტელეკონფერენციებიდან აპელირებენ?

— ცივილიზებულ ქვეყნებში ეს თანაცხოვრება ხერხდება ხოლმე. მაგრამ ეს თანაცხოვრება გარეგნობის კი არა, მოდით, ასე ვთქვათ, მორიგების ფორმას თუ მიიღებს, ეს სახელმწიფოებრივად ძალიან ცუდია.

— ანუ ხელის მობოტის ნიშნები არის და იკვეთება, რომ ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლები ბიზნეს-ინტერესებში ნაციონალებთან რიგდებიან?

— არა, მე ამას გადაჭრით ვერ გეტყვი, მაგრამ ამის სიმპტომები არის. ვილაპარაკებ რომ ამ კუთხით შეიძლება მართლაც ხელმრუდობდნენ, არც ამის გამოირიცხა არ შეიძლება.

— ფაქტია, სულ უფრო მეტი პრეტენზიები იმის კოალიციური ხელისუფლების მიმართ. პოლიტიკოსთა ნაწილი ვადამდეელი არჩევნების აუცილებლობაზე საუბრობს. ხელისუფლებისგან ქვედით ნაბიჯებს ითხოვენ იპოთეკარები, რომელთა პრობლემაც წლე-

ბის მანძილზე დაგროვდა. მართლაც პრობლემის გადავადება და არა მოგვარება, რასაც იპოთეკარებს საპარლამენტო უმრავლესობა სთავაზობს? რამდენად სწორი პოზიცია აირჩია ამ მხრივ ხელისუფლებამ?

— მოდით, ბოლოდან დავიწყოთ. მიმართა, რომ იპოთეკის საკითხი და, საერთოდ, ბანკებთან მიმართებით ასეულათასობით ადამიანის საკითხი უკვე გასცდა სოციალურ თემატიკას და ის უკვე იქნის ეროვნული პრობლემის ნიშან-თვისებებს. საქართველოში დღეს დასაქმებულია, საშემოსავლო გადასახადს იხდის 680, არა უმეტეს, 700 ათასი ადამიანი. სამწუხაროდ, სახელდება ამდენივე ადამიანი, რომელიც რიცხობრივად, რომლებსაც პრობლემები აქვთ საბანკო ვალდებულებების აღსრულებასთან დაკავშირებით. პარალელურად, დეკლარირებულია და, იმედი მაქვს, ძალიან მალე მოხდება დეკლარირებული ფონდების — საინვესტიციო, სოფლის მეურნეობის, სოციალურის — პრეზენტაცია, რაზეც, სხვათა შორის, საგვებით სამართლიანად მიგვიითაა ორიოდ თვის წინ საჯარულად ფონდმა კი, რომ აქ ღიაობაა საჭირო. ფაქტობრივად, იმ არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში, რომელიც დღეს საქართველოშია, ეს ასეულათასობით ადამიანი ამ საინვესტიციო ფონდების მომხმარებლები ვერ იქნებიან. რატომ ვთვლი, რომ ეს იპოთეკარების პრობლემა უკვე ეროვნული სახის პრობლემა ხდება? — იმიტომ რომ, საბოლოო ჯამში, ეს ასეულათასობით ადამიანი არის შრომის რესურსი ამ ქვეყნისა. ეს ფონდები კიდევ გაიზრდება, რადგან ფული ყველაზე იაფი რესურსია, თუ ქვეყნის პოლიტიკა სწორია და დაცულია. საქართველოს მაგალითზე არ ვაპრობ, ამას ვამბობ, ამას ვამბობ იმ სახელმწიფოების მაგალითზე, რომლებმაც შეძლეს ეკონომიკური ნახტომების გაკეთება. აქაც სხვა თემა ვერ იმუშავებდა. აქაც იგივე პროცესი იქნება. ეს ადამიანები ხელოვნურად იქნებიან გამოთიშული ამ პროცესიდან. მაშინ ვის შეიძლება მოხმარდეს ეს თანხები, რომელიც ამ ფონდებშია მობილიზებული? აი, აქ არის დიდი კითხვის ნიშანი და ამაზე ყველა ერთად უნდა დაფიქრდეს. ისევე მივადარებ ანუ ამთვისებულები, ამ ფონდებში მოთავსებული სახსრების მომხმარებლები მხოლოდ ისინი არიან, ვინც დღეს კაპიტალს ფლობს თუ სხვა ვინმე? აქედან გამომდინარე, საფიქრალი მართლაც საჯაროდ და ღიად არის. ის რაც პარლამენტში იყო შესული იპოთეკარების გადავადების გადავადების შესახებ და პირველი ნაპოვნობაც კი ჩანს, რომ ეს პრობლემის მოგვარების მცდელობა არ არის. ეკონომიკის განვითარების მიზნით აქ საჭირო. ცემი, როგორც ეკონომისტის, ვაღივ მიმართა, რომ ამ კუთხით ვიფიქროთ იპოთეკარების პრობლემის მოგვარებაზე. ეს არ არის არც ბანკის, არც კერძო იპოთეკარის და არც, ვთქვათ, ბანკის მექანიზმების პრობლემა.

— თუმცა, თქვენი კოლეგები, ეკონომისტები ამბობენ, რომ ამ თანხის გადახდას ბიუჯეტი ვერ იტვირთებს...

— პირდაპირ ბიუჯეტს წუ მივბამთ. თუმცა ბიუჯეტი ერთ-ერთი ინსტიტუტია ასეთი გლობალური პრობლემების გადაწყვეტის. არსებობს შიდა ვალის მექანიზმი, რესტრუქტურული ცივილიზების მექანიზმი და ა.შ. ეს თემა შორს წაგვიყვანს. უბრალოდ, ჩემი დღევანდელი პედალირება ამ თემაზე იმით არის გამოიწვეული, რომ უნდა გავაფართოვოთ ეს პრობლემა; რომ იპოთეკარების პრობლემა არ არის მხოლოდ ამ მხარეების დამოკიდებულება, არამედ ის იქნის ეროვნული საფორმის ნიშნები. კიდევ ერთხელ გავიმეორებ: ეს ადამიანები ვერ იქნებიან მომავალში თუ უკვე ფორმირებული საინვესტიციო ფონდების მომხმარებლები დღევანდელი კანონმდებლობის პირობებში. აქედან გამომდინარე, აქ არის რაღაც სერიოზული კონსენსუსი მოსაძებნი. ამ წუთას არც მე და არც სხვა ვინმე, არ არის მზად კონკრეტული რეკომენდაციები დასადავებად, მაგრამ მე ვიცნობ ბევრ ჩემს კოლეგას, რომლებიც მზად არიან ამ პროცესის ანუ საუკეთესო რეკომენდაციის შემუშავებაში მიიღონ მონაწილეობა. მე არა მჯერა იმისი, რომ ვილაპარაკებოთ იმისა, რომ ადამიანები დაიბადება და ამ რეკომენდაციებს დაედებს. როცა ერხარდებ ამბობენ, არ იყო ბატონო ის ერხარდის, მის გვერდით უამრავი კოლეგა იდგა. აქაც იგივეა. კიდევ ვიმეორებ, მინდა პრობლემის აქტუალიზაცია უფრო შორს დავანახო. ერთი, რომ ეს ადამიანები გამოითიშებიან ამ პროცესს, მეორე — ეს ინვესტიციები მოხმარდება ისევე მივადარებ. თუ ეს მართლაც ასე მოხდა, ეს სოციალურ ფონს კიდევ უფრო გააუარესებს.

სერგო რატიანი: „თუკავითი მოქალაქეებისათვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭების გადაწყვეტილება პრაქტიკულად 1-2 დღეში არ მიუღია“

საპარლამენტო უმცირესობის წევრ სერგო რატიანის განცხადებით, განსხვავებული პოლიტიკური ხედვა არ შეიძლება ეხებოდეს საკითხებს, რომლებიც საქართველოს ნაციონალური ინტერესებია. მისი თქმით, თანამედროვე სახელმწიფოს წარმატების ერთ-ერთი საზომი ისაა, თუ რამდენად ბევრ ადამიანს უნდა სურვილი, გახდეს ამ ქვეყნის მოქალაქე. გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე დეპუტატი პრეზიდენტის გადანაცვლებას გამოეხმაურა, რომლის საფუძველზეც თურქეთის 936 მოქალაქეს საქართველოს მოქალაქეობა მიენიჭა. მისი მოსაზრებით, პრეზიდენტის ამ ნაბიჯთან იუსტიციის მინისტრთა ნულუკიანის ნეგატიური დამოკიდებულება გაკვირვებას იწვევს. „მნიშვნელოვანია, როდესაც საქართველოს მოქალაქეობის კონის სურვილი უნდა იქნება იმ ადამიანებს, ვისთვისაც საქართველო წინაპრების სამშობლოა, რომლებსაც აქვთ საქარ-

თველოს მიმართ გარკვეული კულტურული იდენტობა. ამასთან, აქვთ საქართველოში საქმიანი ურთიერთობები. სამწუხაროა, რომ დღეს გვიწევს ახსნა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ამ პირების დამოკიდებულებას ქართული სახელმწიფოს მიმართ. სხვას რომ თავი დაეკანებოთ, ეს ხალხი თამაშობს უმნიშვნელოვანეს როლს ჩვენი კულტურისა და ენის პოპულარიზაციის, კულტურათა-შორის ურთიერთგაგებისა და დიალოგის, კეთილშობილობის კიდევ უფრო განვითარების საქმეში“, — აღნიშნა სერგო რატიანმა.

მისივე განცხადებით, საკითხს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაც სწავლობდა და მიხედავად სააკაშვილს შესაბამისი გადაწყვეტილება 1-2 დღეში არ მიუღია.

„სამწუხაროა, რომ დღეს უნდა შევახსენოთ ჩვენს პოლიტიკურ ოპონენტებს მარტივი ჭეშმარიტება: განსხვავებული პოლიტიკური ხედვა არ შეიძლება ეხებოდეს საკითხებს, რომლებიც საქართველოს ნაციონალური ინტერესებია წარმოადგენს“, — დასძინა სერგო რატიანმა.

მედიანუსი

ბათუმის კინოფესტივალზე მოკლემეტრაჟიან ფილმებს აწვებენ

ეკა ირემაშვილი

ბათუმის საავტორო კინოს ფესტივალზე, საკონკურსო და არასაკონკურსო ფილმების ჩვენების გარდა, ევროპის კინოკავადემიის მოკლემეტრაჟიანი ფილმების ტურნი იქნება წარმოდგენილი. როგორც კინოფესტივალის ორგანიზატორები განმარტავენ, ეს ამორიორგანიზაციის მჭიდრო თანამშრომლობის შედეგია. წლებიანდელი კინოფესტივალზე ნაჩვენებები იქნება ევროპის კინოკავადემიის მოკლემეტრაჟიანი ფილმების პროგრამა, რომელშიც ევროპის კინოკავადემიის საუკეთესო მოკლემეტრაჟიანი ფილმები იქნება გაერთიანებული. მის ფარგლებში სხვადასხვა კინოფესტივალზე ნაჩვენებია ევროპის კინოკავადემიაზე ნომინირებული ახალგაზრდა, თანამედროვე ევროპული რეჟისორების მოკლემეტრაჟიანი ფილმების კოლექცია.

წლებიანდელი კინოფესტივალის პროგრამაში „ფილმ ლონდონის“ პროექტი „მიკროსტრუქტურული უწყვეტობა“ რომელიც მხარს უჭერს ნიჭიერ კინემატოგრაფისტებს საერთაშორისო მასშტაბით. სანარმოო სტუმრების ტრეინინგის ინოვაციური პროგრამა ხორციელდება ბათუმში. ექვსი ქართული ჯგუფი შეირჩევა სამდღიანო პროგრამისთვის, რომელიც ჩატარდება სექტემბერში. ფილმის ტრეინინგზე გამოაცხადდა ქართველი კინემატოგრაფისტებისთვის. პროგრამას აფინანსებს დიდი ბრიტანეთის საბჭო. ეს საპროგრამო პროგრამა ხორციელდება საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრთან და ბათუმის არტ-პასუხ ფილმების საერთაშორისო ფესტივალთან პარტნიორობით. მოცემული პროგრამა მოიცავს ინტენსიურ სამდღიან ტრეინინგს კინემატოგრაფისტთა ჯგუფებისთვის და მიზნად ისახავს პროექტების განვითარებას. ტრეინინგში მონაწილეობა ხდება შერჩევის საფუძველზე. ღონისძიებები შედგება სემინარების, მასტერ-კლასების და ინდივიდუალური სესიებისგან. ყურადღება გამახვილებულია ცალკეული პრო-

ექტების განვითარებაზე და ფილმების შექმნაზე მცირე ბიუჯეტით. ამ პროექტის მონაწილეები იყვნენ ერან კრივი, რიდილი სკოტი, ბენ დრიუ. ამ პროექტში მონაწილეობა შეუძლიათ რეჟისორისა და პროდიუსერისაგან შემდგარ ჯგუფებს, რომლებსაც უკვე შექმნილი აქვთ კინემატოგრაფიული პროექტი და შეუძლიათ პროგრამაში წარადგინონ მხატვრული ფილმის სცენარიის სანყის ვარიანტი. განაცხადის შეტანა საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრში დაიგეგმა.

— მოხარული ვარ, რომ ჩვენი ახალი მოდელი შეგვაქვს ახალ ქვეყნებში. მიზნად მაქვს გადავუხადო ბრიტანეთის საბჭოს განვლული მხარდაჭერისთვის. ჩვენი პროგრამის წარმატება ემყარება სქემას, რომელიც მოიცავს ტრეინინგს, კონსულტაციებს. პროგრამის მონაწილეობა დიდი სარგებლობა მიიღეს მისი კარგად აწყობილი სტრუქტურის წყალობით. პროგრამის შინაარსი გამიზნულია პროექტებსა და შერჩეულ მონაწილეებზე. მოხარული ვარ, რომ ამჟამად ეს პროგრამა დამწყებ უცხოელ კინემატოგრაფისტებს შეუწყობს ხელს. მოუთმენლად ველი ამ საპროგრამო პროგრამის შედეგებს, პროგრამის მონაწილეთა ფილმებს და პროგრამის განხორციელებას ახალ ტერიტორიებზე, — განაცხადა „ფილმ ლონდონის“ და ბრიტანეთის კინოკომისიის თავმჯდომარე ალმარულიმედიმ. წელს ამ პროგრამაში მოხვდნენ ფილმები: „სხვისი სახლი“ — პროდიუსერი ზურაბ მაღალიაშვილი, სცენარის ავტორი და რეჟისორი რუსუდანი გლურჯიძე; „ინტერვალი“ — პროდიუსერები ნინო ჯინჭარაძე, ნიკა გუგუშვილი, სცენ-

არისტი ვაკო კირკიტაძე; „ძილის გაკვეთილები“ — პროდიუსერი რუსუდანი პირველი; სცენარისტი ალექსანდრე ჩხაიძე, რუსუდანი პირველი; „ცივი ჰაერის სიმზურველი“ — პროდიუსერი ვლადიმერ კაჭარავა, სცენარისტი ირაკლი სოლომანიშვილი; „ხვალ“ — პროდიუსერი, სცენარისტი ქეთი მაჭავარიანი; სცენარისტი ნესტან ჯინჭარაძე. პროგრამას აფინანსებს დიდი ბრიტანეთის საბჭო. ეს საპროგრამო პროგრამა ხორციელდება ფილმ ლონდონის მიერ საქართველოში ეროვნულ კინოცენტრთან და ბათუმის საავტორო ფილმების საერთაშორისო ფესტივალთან პარტნიორობით. მოცემული პროგრამა მოიცავს ინტენსიურ სამდღიან ტრეინინგს კინემატოგრაფისტთა ჯგუფებისთვის და მიზნად ისახავს პროექტების განვითარებას. ტრეინინგში მონაწილეობა ხდება შერჩევის საფუძველზე. პროგრამა შედგება სემინარების, მასტერ-კლასების და ინდივიდუალური სესიებისგან. ყურადღება გამახვილებულია ცალკეული პროექტების განვითარებაზე და ფილმების შექმნაზე მცირე ბიუჯეტით.

პროგრამა გამიზნულია კინემატოგრაფისტთა ჯგუფებისთვის, რომლებსაც უკვე შექმნილი აქვთ კინემატოგრაფიული პროექტი და აქვთ მცირე ბიუჯეტით ფილმის შექმნის პოტენციალი. პროგრამა მოიცავს ფილმის შექმნის მთლიან პროცესს, კონცეფციიდან ეკრანზე გაცვლამდე, ასევე იმ პრობლემებს, რომელთა გადაჭრა უნდა კინემატოგრაფისტებს მცირე ბიუჯეტით მუშაობისას. პროგრამა მოიცავს საკითხებს: ნყებს — ფილმის ღირებულებაა ვაჭვი, პროექტის განვითარება, პიტჩინგი და შეფუთვა, საავტორო უფლებების დაცვა და გამოყენება. პროგრამის გავლის შემდეგ მონაწილეები ექვემდებარებიან კონკრეტულ გამოცდებს, რომელთა მიზანია გამოცდების დაფარვა. პროგრამის მონაწილეები მიიღებენ ადგილს ახალი კინემატოგრაფისთვის და მიზნად ისახავს პროექტების განვითარებას. ტრეინინგში მონაწილეობა ხდება შერჩევის საფუძველზე. პროგრამა შედგება სემინარების, მასტერ-კლასების და ინდივიდუალური სესიებისგან. ყურადღება გამახვილებულია ცალკეული პრო-

ექტების განვითარებაზე და ფილმების შექმნაზე მცირე ბიუჯეტით. ამ პროექტის მონაწილეები იყვნენ ერან კრივი, რიდილი სკოტი, ბენ დრიუ. ამ პროექტში მონაწილეობა შეუძლიათ რეჟისორისა და პროდიუსერისაგან შემდგარ ჯგუფებს, რომლებსაც უკვე შექმნილი აქვთ კინემატოგრაფიული პროექტი და შეუძლიათ პროგრამაში წარადგინონ მხატვრული ფილმის სცენარიის სანყის ვარიანტი. განაცხადის შეტანა საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრში დაიგეგმა.

წლებიანდელი კინოფესტივალის პროგრამაში „ფილმ ლონდონის“ პროექტი „მიკროსტრუქტურული უწყვეტობა“ რომელიც მხარს უჭერს ნიჭიერ კინემატოგრაფისტებს საერთაშორისო მასშტაბით. სანარმოო სტუმრების ტრეინინგის ინოვაციური პროგრამა ხორციელდება ბათუმში. ექვსი ქართული ჯგუფი შეირჩევა სამდღიანო პროგრამისთვის, რომელიც ჩატარდება სექტემბერში. ფილმის ტრეინინგზე გამოაცხადდა ქართველი კინემატოგრაფისტებისთვის. პროგრამას აფინანსებს დიდი ბრიტანეთის საბჭო. ეს საპროგრამო პროგრამა ხორციელდება საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრთან და ბათუმის არტ-პასუხ ფილმების საერთაშორისო ფესტივალთან პარტნიორობით. მოცემული პროგრამა მოიცავს ინტენსიურ სამდღიან ტრეინინგს კინემატოგრაფისტთა ჯგუფებისთვის და მიზნად ისახავს პროექტების განვითარებას. ტრეინინგში მონაწილეობა ხდება შერჩევის საფუძველზე. პროგრამა შედგება სემინარების, მასტერ-კლასების და ინდივიდუალური სესიებისგან. ყურადღება გამახვილებულია ცალკეული პრო-

ექტების განვითარებაზე და ფილმების შექმნაზე მცირე ბიუჯეტით. ამ პროექტის მონაწილეები იყვნენ ერან კრივი, რიდილი სკოტი, ბენ დრიუ. ამ პროექტში მონაწილეობა შეუძლიათ რეჟისორისა და პროდიუსერისაგან შემდგარ ჯგუფებს, რომლებსაც უკვე შექმნილი აქვთ კინემატოგრაფიული პროექტი და შეუძლიათ პროგრამაში წარადგინონ მხატვრული ფილმის სცენარიის სანყის ვარიანტი. განაცხადის შეტანა საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრში დაიგეგმა.

წლებიანდელი კინოფესტივალის პროგრამაში „ფილმ ლონდონის“ პროექტი „მიკროსტრუქტურული უწყვეტობა“ რომელიც მხარს უჭერს ნიჭიერ კინემატოგრაფისტებს საერთაშორისო მასშტაბით. სანარმოო სტუმრების ტრეინინგის ინოვაციური პროგრამა ხორციელდება ბათუმში. ექვსი ქართული ჯგუფი შეირჩევა სამდღიანო პროგრამისთვის, რომელიც ჩატარდება სექტემბერში. ფილმის ტრეინინგზე გამოაცხადდა ქართველი კინემატოგრაფისტებისთვის. პროგრამას აფინანსებს დიდი ბრიტანეთის საბჭო. ეს საპროგრამო პროგრამა ხორციელდება საქართველოს ეროვნულ კინოცენტრთან და ბათუმის არტ-პასუხ ფილმების საერთაშორისო ფესტივალთან პარტნიორობით. მოცემული პროგრამა მოიცავს ინტენსიურ სამდღიან ტრეინინგს კინემატოგრაფისტთა ჯგუფებისთვის და მიზნად ისახავს პროექტების განვითარებას. ტრეინინგში მონაწილეობა ხდება შერჩევის საფუძველზე. პროგრამა შედგება სემინარების, მასტერ-კლასების და ინდივიდუალური სესიებისგან. ყურადღება გამახვილებულია ცალკეული პრო-

აქვთივე თაყაიშვილის იუბილე თბილისში აღინიშნება

დასაწყისი მე-8 გვერდზე

ფოტობიოგრაფია აღგვიწვდის ემზადებოდა, დიდი მცნეიერი პოლიტიკური პროცესებშიც აქტიურად ჩაება, სხვებთან ერთად ხელი მოაწერა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტს და საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის მოადგილე გახდა. ექვთიმე თაყაიშვილი არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ მსოფლიოში დაფასებული მოღვაწეა. სწორედ ამის დასტურია ის, რომ 2013 წელი იუნესკომ ექვთიმე თაყაიშვილის საიუბილეო წლად გამოაცხადა. ჩვენთვის დიდი პატივია, რომ საიუბილეო თარიღის მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში აღინიშნავენ. სწორედ ასეთი კაცი, მისი ცხოვრების წესი, სამშობლოს უსაზღვრო სიყვარული, მისთვის თავგანწირვა და მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა იქცა ზნეობის მაგალითად თანამედროვე ქართველებისთვის, რომელიც ღრმად მწამს, ასწლებულს გაუტყდება.

ფილამდე რამდენიმე წლით ადრე, სასონარკვეთილი მეცნიერი საკაცით მიიყვანეს უშიშროების კომიტეტში დაკითხვაზე. ახალგაზრდა მეცნიერებმა გადაწყვიტეს პანაშვილზე წასვლა. უნივერსიტეტში გაგაფართობილეს, რომ დაკრძალვას არ დაეცნობოდა, მაგრამ ამ გაფართობილებამ კიდევ უფრო გაამძაფრა დაკრძალვაზე დასწრების სურვილი. 1953 წლის თებერვალი იღვრა. საშინლად ციოდა. მეგობრებთან, ცნობილ არქეოლოგებთან ოთარ ჯაფარიძესთან, გივი კილდინთან, ტარიელ ჩუბინიშვილთან ერთად ვიდეტი. მოვიდნენ გრძელ, შავ პალტოებში ჩაცმულები და გაგაფართობილეს, სასაფლაოზე არ მიგვეცილებინა. გავლიზინდით და ვაკის სასაფლაოზე გაგვარგვეთ გზა. პირადად არ დამითვლია, მაგრამ ოთარ ჯაფარიძემ გვიხარა, ექვთიმე თაყაიშვილი 48 კაცმა გააცილა უკანასკნელ გზაზე. ჩემი მეხსიერება დღემდე ინახავს შთამბეჭდავს სიტყვებს, რომლითაც საფლაოთან მიმართეს ბატონი ექვთიმეს ქალბატონმა ქრისტინე შარაშიძემ, ბატონმა აკაკი შანიძემ. ბატონ აკაკის ხელში ექვთიმე თაყაიშვილის წიგნის სასიგნალო ფეხემპლარი ეჭირა: „ძმო, ექვთიმე, შენ არ გჭირდება ძეგლი, შენი ძეგლი შენი ცხოვრება და შენი წიგნებია. გული მტკივა, რომ ეს წიგნი სიცოცხლეში ვერ გაწუქეო“. გვეყვანა მათ დაპატიმრებდნენ, ეს მაშინ გმირობის ტოლფასი იყო, მაგრამ როგორც ჩანს, სტალინი ავადმყოფობდა და ამისთვის აღარავის ეცადა. დრო შეიცვალა. ცნობილია ენათმეცნიერმა იოსებ მერაბელიძემ, რომელსაც ბოლო წლებში ექვთიმე თაყაიშვილთან კონტაქტი არ შეუწყვეტია, გაახმოვანა ექვთიმეს ანდერძი, რომ მას სურდა დიდების პანთონში დაკრძალვა და მის გვერდით მუდღისი — ნინო პოლტორაკაიას გადმოსვენება. ანდერძი არ მიწადავს. არც ის ვიცი, იგი წერილობით იყო თუ ზეპირი. მაგრამ იგი აღსრულდა. შემდეგ დაიბადა აზრი, რომ ბატონი ექვთიმე მთანმინდაზე გადაყვანების და განხორციელება კიდევ. ამ დიდ, ამალეღებულ განწყობილებას პირადად ვესწრებოდი და სიტყვიერად გამოვივლი.

დასაწყისი მე-9 გვერდზე

მარტივლემდთან სტუმრად თამაში რთული რომ არის, წინა ჩემპიონატებშიც დაამტკიცა, თუმცა გუნდი წელს საშინაომატჩებს სამტრედიას შიგარტებს დაიქცა „მასპინძლის“ შთაბეჭდილებას ტოვებს.

თავად მატჩი კი, უზველოვანი გამოდგა და მასურებელს მოსაწყენდა არ ეცადა. „ჩიხურამ“ ამ მარცხით ლიდერობა დათმო.

სიონი – ვიტ ჯორჯია 1:1
თბილისი. მიხეილ მესხი
1:0 ახალაია (6), 1:1 ლიბრაძე (80)
სიონი: მერბელიძე, ტყედიანი, თოთაძე, ქემოკლიძე, გოგობერიშვილი, ცხადაია, პარუნაშვილი, აფციაური (განურჩავა 58), ბიბილაშვილი, უგულავა (მიკუწაძე 81), ახალაია (ლობჯინაძე 61)
ვიტ ჯორჯია: დაუშვილი, მჭედლოშვილი, გეთიაშვილი, კასრაძე, ჯავახიშვილი, ნყაროზია (ლიბრაძე 72), დაუ-

სჯავახიძე

				1			
2			3		4		
						6	
			7				
					8	9	
10	11						
					12	13	
							14
					15	16	
18	19	20					
			22	23	24	25	
				26	27	28	
				29			
							30
							31

დასვენების დღე; 2. ასო „ტ“-ს სახელწოდება; 3. ერთად მიმავალ ცხენოსანთა ჯგუფი; 4. ზაფხულის თვე; 5. რომელიც დაწესებულია თანამშრომელთა მიერ შემდგენლობა; 6. შორეული წარსულის რაიმე გადმოხსენება; 7. აქტიურობის ...; 8. იგივეა, რაც ცილომი; 9. პერსი ქრუმი ქალი; 10. მამაკაცის სასიმღერო ხმა; 11. თეთრი თხევადი საკვები; 12. სიბოზის მუდმივი დროს მიმდინარე ფიზიკური პროცესის შესაბამისი გრაფიკი; 13. ძველრუსული ოქროს ფული; 14. ცეცხლის ღვთაება ინდოელებში; 15. ზოდიაქოს ნიშანი; 16. ბატონი (ინგლისურად); 17. იუმპიტერი ძველ ქართულად; 18. კენაბური ... (მწერალი); 19. მცენარეული შხამი; 20. ინგლისელი ფიზიკოსი და ქიმიკოსი (1731-1810); 21. დიდი ფრინველის ნარნარი ფრენა; 22. იგივეა, რაც ბელადი; 23. მხარე დასავლეთ საქართველოში; 24. შეგირდი, ... ოსტატი; 25. კულტის მსახური წარმართებში; 26. ძველებური პატრუქიანი თოფი; 27. ავადმყოფობის შესუსტება ან გაქრობა; 28. კავშირი (გრამატიკ.); 29. სკანდინავიელთა უმაღლესი ღვთაება; 30. პურული მცენარე; 31. ედემი.

წინა ნომერი გამოქვეყნებული ხსოვსიხების პასუხები:

პრობლემა
შეუღალა: 1. როტვილინი; 2. მარუხი; 3. ტაყარა; 4. რაცია; 5. ფასკუნჯი; 6. ფორდი; 7. პამსუნი; 9. გუჯარი; 13. ტონა; 17. ნუკა; 18. არა.
თარაზულა: 1. რეზო; 2. ტუბერი; 3. ტუბერი; 4. პაგოდა; 5. გურიელი; 11. მენჯი; 12. ხარფუხი; 14. ფლიტი; 15. პლატონი; 16. ჯანდი; 19. პოგოტი; 20. ქილია; 21. დილარი.
პრობლემა 2
შეუღალა: 1. ყანდარი; 2. უდრეტი; 3. შირანი; 4. შარკი; 5. გაზაგი; 11. ხუტორი; 12. მადრა; 14. ბუკ; 16. პასტოქი; 17. შირკი; 19. სიმენი; 21. მარსი; 22. ავანი.
თარაზულა: 6. ხაჭაპური; 7. ვყარელი; 8. კენზო; 9. ჯამბო; 10. უსესი; 13. ალიბო; 15. იპოქონდრია; 18. ტიგრისი; 20. რმბ; 23. კოპკაბანა; 24. შაპსი.

17 სექტემბერიდან

„შავი პარდი“

„ახალ თაობასთან“ ერთად

აღიქვანდრე დასაძაფრებელი

შავი პარდი

ქართული ლაზარეონი

ჯანყი კალათბურთში — პრეზიდენტი მინისტრს აღაწაფაულებს

საქართველოს ეროვნული ნაკრები ევროპის ჩემპიონატს კი გამოეთიშა, მაგრამ მთავარი ბრძოლა ქართულ კალათბურთში დაიწყო. უფრო სწორად, გაგრძელდა, რადგან დაპირისპირება კალათბურთის ფედერაციასა და მის ოპონენტებს შორის მანამდეც ცნობილი იყო.

ნაკრების გამოსვლა კალათბურთის ფედერაციაში შეფასდა. ეროვნული გუნდის შედეგები ფედერაციის პრეზიდენტმა, ბესიკ ლიპარტიანიმ და

მწვრთნელმა დავით უსტიანიმ დასაძაფრებელი შეაფასა.

სანაკრებო თემიდან ყურნალობის ტემპთან შეხვედრა იმ საკითხზე გეგმიურად, რომლებიც დღესდღეობით აქტუალურია და რომელიც კალათბურთის ფედერაციის საპრეზიდენტო არჩევნებს უკავშირდება. ყურნალობის ტემპი დაინტერესებულნი იყვნენ იმ თემით, რომელზეც ფედერაციის პრეზიდენტმა, ბესიკ ლიპარტიანიმ პირველი არხის გადაცემა „არენაში“ ისაუბრა.

კერძოდ ლიპარტიანიმ განაცხადა, რომ კალათბურთის ფედერაციის მომავალ არჩევნებში სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო, კერძოდ კი მინისტრი ლევან ყიფიანი ერთ-ერთ კანდიდატ მიხილ ახვლედიანს ლობივებს.

ის რაც გადაცემა „არენაში“ ისაუბრა, ლიპარტიანიმ ფედერაციაში გამართულ ბრიფინგზე განაცხადო. თავდაპირველად ლიპარტიანიმ შეფასებას შემოგთავაზებთ ეროვნულ ნაკრებთან დაკავშირებით:

მსოფლიოს ხალხთა ზღაპრები

მალე! მალე! მალე! მალე!

„ახალ თაობასთან“ ერთად

ტომი 4

ფრანგული ზღაპრები

მათთვის, ვინც ვერ მოახერხა წინა სამი ტომის შექმნა

მსოფლიოს ხალხთა ზღაპრები 1	20	მსოფლიოს ხალხთა ზღაპრები 2	24	მსოფლიოს ხალხთა ზღაპრები 3	27
ამერიკული ზღაპრები	სექტემბერიდან გაიყიდება	ჩინური ზღაპრები	სექტემბერიდან გაიყიდება	ბრაზილიური ზღაპრები	სექტემბერიდან გაიყიდება
ტომი 1	ამერიკული ზღაპრები	ტომი 2	ჩინური ზღაპრები	ტომი 3	ბრაზილიური ზღაპრები

თბილისის ბიგ ბენდი უფასო კონცერტებს ჩაატარებს

ეკა ირემაშვილი

თბილისის ბიგ ბენდი უმაღლეს სასწავლებლებში ახალი სასწავლო წლის დაწყებას სტუდენტებს უფასო კონცერტებით მიულოცავს. როგორც ბიგ ბენდის ხელმძღვანელი და დამაარსებელი გაიხსენა კანდელაკი აღნიშნავს, პირველი კონცერტი 16 სექტემბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართება. მომდევნო დღეებში კი ბიგ ბენდი თეატრალურ უნივერსიტეტში, სამედიცინო უნივერსიტეტში, გურამ თავართილაძის სახელობის უნივერსიტეტში და პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში დაუკრავს. კონცერტებში მონაწილეობას მიიღებს ორკესტრის რვავე მომღერალი, რომლებიც შეკრებილ სტუდენტებს ახალ საკონცერტო პროგრამას წარუდგენენ.

გაიხსენა კანდელაკი, თბილისის ბიგ ბენდის ხელმძღვანელი:

— გრაფიკი უკვე განერილი გვაქვს და ვინც თბილისის საკონცერტო ტურნეში მონაწილეობს, უნდა იხსენიოს თბილისის უნივერსიტეტში, თუ სხვა უნივერსიტეტებში გამოგვხვდნენ. მათთანაც სიახლოვეთ მივალთ.

— რომელ უნივერსიტეტში იწყებთ საკონცერტო ტურნეს?

— 16 სექტემბერს გვაქვს პირველი კონცერტი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. 17 სექტემბერს დაუკრავთ გურამ თავართილაძის სახელობის უნივერსიტეტში დოქტორის მთაბე, 18 სექტემბერს კონცერტი გვაქვს სამედიცინო ინსტიტუტში.

19 სექტემბერს თეატრალური უნივერსიტეტის მეორე კორპუსის ეზოში აღმასწავლებლის გამზირზე, 23 სექტემბერს დაგურავთ პოლიტექნიკურ უნივერსიტეტში. ჯერჯერობით 5 კონცერტი გვაქვს. თუკი სხვა უნივერსიტეტებსაც ექვემდებარება სურვილი, სიახლოვეთ მივალთ და უფასოდ დაუკრავთ. ჩვენი კონცერტები უმაღლეს სასწავლებლებში ყოველ წელს ტარდება და არასდროს დაგვზარება ჩვენი მომავალი თაობისთვის დაკრვა და სიმღერა.

როგორია საკონცერტო პროგრამა?

— პროგრამა განვახლებთ, ახალი ნომრებიც გვქონდა, თან პირველკურსელები ხომ ახლები არიან, კარგია მათ რომ ასეთი საჩუქარი ექნებათ და პირველი დღის გემოვნებიანი მუსიკით დაინტერესდნენ. კონცერტებში მონაწილეობს 8 მომღერალი. ეს არის ჩვენი საჩუქარი და ეს მათთვის კარგი სტიმული იქნება. ისეთ ცხრილებს აძლევთ ბავშვებს, ემზიანთ ხოლმე და როცა მუსიკით დახვდები, მათთვის ეს დადებითი მუხტია. ეს აპრობირებული თემა ევროპულ ქვეყნებში.

ზაფხულში დაიხსენეთ თუ საგანსტროლო ტურნეები გქონდათ?

— აგვისტოში დავისვენეთ, იმიტომ რომ მანამდე 30-მდე კონცერტი ჩავატარეთ და გადავიღეთ. დასასვენებელ პარკებში ვუკრავდით, სტუდენტებისთვის ვუკრავდით, „საბაჯ“ ჩავატარეთ, რამდენიმე კორპორატიული ღონისძიებაც იყო. საგარეუდოდ ოქტომბერში რუსთავეტში

გვექნება კონცერტი.

— უცხოეთში არ აპირებთ გასვლას?

— რატომ უნდა, აუცილებელია. ჩვენ გახვლიტი კონცერტები გვქონდა მეზობელ ქვეყნებში, მაგრამ მათი თქმა წინასწარ არ მინდა. ვეზადებთ აქტიურად, რადგან მინ ვევეები ბევრი გვაქვს, მომავალი წლის მისში გვექნება გასვლა.

გვაქვს კიდევ ერთი სერიოზული პროექტი, რომელიც გავუზავნებ კულტურის მინისტრს. მივიღე თანხმობა, რომ ჩატარდეს უმაღლესი დონის ერთობა ღვიძ კონცერტი, „ნიუ იორკ ვო-

ლალი დონეა, ვინც გაიმარჯვა „ჯეოსტარია“ და თუ „ახალი ხმა“, გვინდა, რომ უფასოდ დაგვატყუოთ.

— რამდენად ძვირადღირებულია ეს პროექტი?

— არ არის ძვირადღირებული, მაგრამ ჯერ მთავარია კულტურის სამინისტროს ნება, მათი მხარდაჭერა, მეორე უკვე კოორდინირებული საუბარი იქნება, სპონსორებსაც ვიპოვნით, რომ თანხა სხვებზე დადონ. მთავარია, მათი ინიციატივა, რომ მხარში ამოვიდნენ. აბა, კულტურის მინისტრი რატომ ჩაება? ის საქმის კურსში უნდა ჩაეყვანოს, რას ვაპირებ, მან კი გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს.

— გსურთ მომავალი წლის ღონისძიებების ჩამონათვალი თუ მოხვედრები?

— რა თქმა უნდა. მომავალი წლის ღონისძიებების ჩამონათვალი ხომ დაიდება? ცნობილ დრამერს ჯოჯო მარტო ჩვენთან ერთად უნდა ჩაეთარებინა კონცერტი, კულტურის სამინისტროს რომ მივწერე წერილი, მომივდა პასუხი, ხელს აწერდა ბადრი ბაგრატიონ გრუზინსკი, ბოდიშს გიხდით, წელს მინელი თანხები ამოგვეწერათ. ეს წერილი აგვისტოში მივწერეთ და მესმის, რომ შესაძლებელია მართლაც დავაგვიანოთ. ჯოჯო მაიერმა ლატვიის ბიკანეთთან ჩაატარა ასეთი კონცერტი და მეორე დღეს სტუდენტებისთვის გაართავს მასტერ კლასი. ჩვენც გვიწოდოდა ასეთი კონცერტის ჩატარება, მაგრამ არ გამოვიდა.

— თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაუკრავთ?

— რა თქმა უნდა. ნოქტომბერს ჩვენ აუცილებლად დაუკრავთ. ჩვენ თბილისშია უკვე წელს ვუკრავთ. თან ამდენ საქმეზე ვეკოვლებ სწავლობს და მა-

ისმა“ გამოთქვა სურვილი ჩამოვიდეს საქართველოში და ჩვენს ბიგ ბენდთან ერთად მარტის ბოლოს ჩატარდეს კონცერტი. მთავარია ახლა გადაწყვიტოთ ფინანსური საკითხი. წერილი ამ პროექტთან დაკავშირებით ბატონ გურამ ოდიშარიას გავუზავნეთ. ეს არის უმაღლესი დონის პროექტი, ასეთი რამეები დავილად არ ვეთდებ. ეს არის ქართული საქმე — ქართული ორკესტრი და ამერიკის უზარმაზარი ვარსკვლავები ერთად. „ნიუ იორკ ვოისი“ რომ ჩამოვა, რვა მომღერალს აიყვანენ და ერთი დღე მთლიანად იქნება მასტერ კლასი. ამ კონცერტზე პირველი ორი რიგი გვინდა ჩვენით ფინანსირებაში და სტუდენტობა, ვინც ვეკოვლებ სწავლობს და მა-

1			2	3		4		5	6	7
							8			
9		10				11				
			12				13			
14						15				
16			17						18	
			19			20		21		22
			23			24				25
26										27
29										31

თარაზულად: 1. პროტესტანტების მღვდელი; 2. ფრანგი კომპოზიტორი (XIX ს.); 3. მოგრილი გუნდის მეთაური; 4. სამხრეთული რაიონი გერმანიაში; 5. შექსპირის ტრაგედია; 6. ფოტოაპარატი; 7. ... დისკომი; 8. ნამდვილად არსებული ნივთი; 9. აზროვნების ორგანო; 10. ხმელეთში ღრმად შეჭრილი ზღვის ვიწრო ყურე ციკაბო, კლდოვანი ნაპირები; 11. ბილიარდის ჯოხი; 12. თხის ჯოჯი; 13. უნდობლობა; 14. იტალიური მუსიკის მცოდნე, მოყვარული; 15. შლამის თევზი; 16. სასწორის თევზი; 17. გეომეტრიული სხეული.

შეუღალა: 1. ... ჩვენი არსობისა; 2. ბუნებრივი საღებავი; 3. ძირითადი, მთავარი აზრი; 4. გაორმაგების აღმნიშვნელი ნიშნითი; 5. გამარჯვების უპირატესი შანის მქონე ცხენი დიდში; 6. თეატრის კოლექტივი; 7. ერთგვარი ბრუნის ბალეტში; 8. თავბრუ; 9. დღესასწაული — მასკარადი ლია ცის ქვეშ; 10. ინგლისურ-ფრანგული ზებგერითი სამგზავრო თვითმფრინავი; 11. ცხვრის ჯოჯი; 12. მწვანის შესანავი თავლია ღუმელი; 13. მუსხისავე ბალახი, მხლადაც გამოსაყენებელი; 14. ბატონო (თურქულად); 15. მოზრდილი მცონელი ცხოველი (სკორპუდა); 16. ხის სატანავარჯიშო იარაღი.

ქიხვიხი

შეადგინა ოლივერ კოხიამ

ყველა გაითვალისწინეთ!

შეამოქმედითი დღეა

პარკი — სიახლე გწყრიათ, მიიღებთ კიდევ. **ქარკი** — ფული გაქვთ, პრობლემა გეხსნებათ. **მწყაყაყი** — არ აჩქარდეთ, მწყიდად იმოქმედეთ. **ქიჩიჩიჩი** — ფულს შოულობთ, საყიდლებზე წახვალთ. **ლოლი** — გზიდან ფულს ელოდეთ. **ქალწული** — კითხვა განუხებთ, პასუხს თქვენით იპოვით. **სასწორი** — ყველაფერი ისე იქნება, როგორც თქვენ გსურდათ. **ღიღინაღიღინა** — ახალ ცხოვრებას იწყებთ, მოგწონთ. **მედიკალინი** — წარსულიდან ვიღაც ბრუნდება, მას თქვენთვის რაღაც აქვს სათქმელი. **მისი რაა** — პატარა პრობლემას მოეცლება, მთავარია მოინდომოთ. **მარწყვლი** — დაისვენეთ, შეხვედით მეგობრებს. **თიხაყი** — ყური მიუგდეთ ახლობლების რჩევას, ფრთხილად იყავით.

სასწორი — 16 სექტემბრისთვის

გისუხებთ ბენიხი დღეს!